

Kommunledningsförvaltningen
Irma Aalto
Irma.aalto@enkoping.se

Kommunstyrelsen

Svar på ledamotsinitiativ - Implementering av barnkonventionen i Enköpings kommuns verksamhet

Förslag till kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen beslutar att:

1. ledamotsinitiativet beträffande implementering av barnkonventionen i Enköpings kommuns verksamhet, daterat 2024-02-15, anses besvarat eftersom kommunledningsförvaltningen redan arbetar med frågorna.

Beskrivning av ärendet

Vid kommunstyrelsens möte 27 februari 2024 inkom Vänsterpartiets Sverker Scheutz med ett ledamotsinitiativ som innehåller yrkanden att:

- Att det vid kommunledningsförvaltningen avdelas en person med ett samordnande ansvar för barnrättsfrågor inom kommunen. Denna kan förslagsvis kallas barnrättsstrateg.
- Att en gemensam barnrättsstrategisk grupp inrättas med representanter för kommunstyrelsen, de kommunala nämnderna, de kommunala bolagen samt direktionen för räddningstjänsten i Enköping och Håbo.
- Att barnrättsstrategen och den gemensamma barnrättsstrategiska gruppen ska arbeta med utgångspunkt från barnkonventionen, rekommendationer från FN:s barnrättskommitté och Barnombudsmannen, SKR:s barnrättsarbete, forskning och beprövad erfarenhet samt arbeta i samarbete med lämpliga myndigheter och organisationer.
- Att barnrättsstrategen ska, i samarbete med den barnrättsstrategiska gruppen, arbeta fram förslag till en barnrättsplan för kommunen.
- Att barnrättsplanen bland annat ska innehålla
 - 1) plan för hur barnrättsperspektivet ska beaktas i budgetprocessen och vid utarbetandet av andra generella dokument,
 - 2) plan för kompetensutveckling inom kommunen rörande barnrättsarbete,

3) plan för hur kommunens externa information om barnkonventionen och kommunens barnrättsarbete ska utformas och genomföras,

4) plan för att inrätta en funktion där barn och ungdomar kan ge synpunkter på kommunens verksamhet och framföra klagomål utifrån barnrättsperspektiv och

5) plan för hur barnrättsaspekter särskilt ska kunna beaktas vad gäller barn och ungdomar med olika former av särskilda behov.

- Att barnrättsstrategen och den gemensamma barnrättsstrategiska gruppen ska skapa former för de olika kommunala organen att lära av varandra i barnrättsarbetet.
- Att barnrättsstrategen ska kunna stödja kommunens olika organ i att tolka de barnrättsliga krav som ställs på verksamheten.
- Att barnrättsstrategen ska kunna stödja kommunens olika organ i att utarbeta eller utveckla rutiner för att på bästa sätt beakta barnkonventionen i verksamheten.

Kommunledningsförvaltningens bedömning

Ledamotsinitiativet kastar ljus på en viktig fråga som kommunledningsförvaltningen sedan hösten 2023 satt mer fokus och resurser på. Förvaltningens ambition är att i samarbete med andra förvaltningar driva kommunövergripande barnrättsarbete framåt för Enköpings barns bästa. I sin nämndplan tar även kommunstyrelsen upp sitt ansvar för bevakning av barnrätt.

Sedan hösten 2023 har kommunledningsförvaltningen gett en medarbetare uppdraget att arbeta som samordnare med kommunövergripande barnrättsfrågor som en del av sin tjänst. Samordnaren har genomfört träffar med de olika förvaltningarna för att ta del av deras arbete med barnrättsfrågor. Under februari-mars 2024 genomfördes en behovsanalys där representanter från sex förvaltningar intervjuades kring vilka behov de ser för ett kommunövergripande barnrättsarbete och vilket stöd de önskar i sitt arbete med barnkonventionen. Trots att flera förvaltningar aktivt arbetar med barnkonventionen i sina verksamheter visade behovsanalysen att starkare kommunövergripande barnrättsarbete behövs inom fyra områden: styrning och stöd, kompetens, kommunikation samt ekonomi. De förvaltningar i kommunen som arbetar direkt med barn, som socialförvaltningen och upplevelseförvaltningen, har arbetat fram egna rutiner och handlingsplaner i sina verksamheter men det saknas kommunövergripande samordning och styrdokument.

Samordnaren har parallellt med detta under våren 2024 gått en barnrättsstrategutbildning som ökat kunskapen om barnrätt och barnkonventionens

implementering. I utbildningen ingick bland annat att arbeta fram ett utkast till en handlingsplan i barnrättsfrågor som kan ligga till grund för att framöver ta fram de övergripande styrdokument som Enköpings kommun behöver.

Under sommaren 2024 har kommunledningsförvaltningen haft en ungdom som sommarjobbat hos samordnaren och då bidragit med input kring exempelvis hur kommunens information om barns rättigheter och barnkonventionen kan ges riktat till barn på kommunens hemsida.

Utöver det arbete som redan startats upp finns en preliminär plan för hur kommunledningsförvaltningen behöver arbeta framöver med barnrättsfrågor för att rätta till bristerna som ovan nämnd behovsanalys visade.

Barnrättsfrågan behöver en starkare politisk förankring och med det nya sociala hållbarhetsutskottet får vi en viktig instans att bevaka frågan. Då befintliga styrdokument uppdateras, bör barnrättsperspektiv inkluderas om barn berörs. Mallar, exempelvis tjänsteskrivelser, går igenom så att de är lika i hela kommunorganisationen.

Vi behöver fortsatt tillse att samordnaren får mandat och resurser för att leda det kommunövergripande arbetet, hålla barnrättsarbete "på agendan", samordna utbildningsinsatser, utveckla kommunikationen, stödja förvaltningarna i deras barnrättsarbete och agera sammankallande till utvecklingsmöten.

Kompetensbehoven varierar stort mellan verksamheterna. Därför behövs det tas fram utbildningspaket på olika nivåer exempelvis bas, fördjupning, verksamhetsbaserat. Det är viktigt då att förstå att våra verksamheter styrs av flera lagar.

Vi behöver utveckla vår kommunikation kring barnrätt. Biblioteken gör ett gott arbete med att informera om barnkonventionen enligt sitt folkbildande uppdrag och kommunala skolor har barnkonventionen i läroplanen. Vi saknar dock information om barnkonventionen på kommunens webbplats. Den informationen behöver dessutom formas på olika sätt om målgruppen är föräldrarna eller barnen själva.

När vi i barnrättskonsekvensanalyser kommunicerar med barnen behövs det trygghet och lika sätt att arbeta i hela kommunorganisationen. Därför behöver vi skapa och komma överens om gemensamma processer och arbetssätt. En nyckelfråga är också att vi utvecklar forum för att erbjuda barn möjlighet att kontakta kommunen utifrån barnrättsperspektiv.

I kommunorganisationens alla budgetprocessers delar dvs. planering, införande, tillämpning och uppföljning behöver barnens rättigheter tas hänsyn till. I det arbetet bör det exempelvis ingå kartläggning om kommunen behandlar alla barn lika vid olika investeringsbeslut.

Kommunledningsförvaltningens arbete ska baseras på regeringens nationella strategi för att stärka barnets rättigheter i Sverige samt barnkonventionens artiklar.

Mot bakgrund av nu redovisat pågående och planerat arbete är det kommunledningsförvaltningens avsikt att uppnå de intentioner som räknas upp i ledamotsinitiativet. Ledamotsinitiativet förslås därför vara besvarat.

Ekonomiska konsekvenser

Beslutet medför inga ekonomiska konsekvenser.

Sociala och miljömässiga konsekvenser

Beslutet medför inga sociala och miljömässiga konsekvenser.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse, daterad 2024-08-22

Protokollsutdrag, Kommunstyrelsen 2024-02-27 KS §51

Ledamotsinitiativ barnkonventionen, daterat 2024-02-15

Daniel Jansson- Hammargren
Kommundirektör
Enköpings kommun

Åsa Olsson
Kansli- och utredningschef
Enköpings kommun

Beslutet skickas till:

-